

[Relacja Wandy Zupkowskiej - Burs
2 V 19 816 r.

© ARCHIWUM WSCHODNIE

9
2
W roku 1939 - w trójkącie miejscowości: Osowiec /twierdza/, pow. Grajewo - Trzcianne, pow. Białystok - Wizna, pow. Łomża znajdowało się leśnictwo Dobarz, w którym to leśnictwie pracował mój ojciec. Ja miałam wtedy 13 lat. W leśnictwie tym, po wschodniej stronie rzeki Biebrzy, między twierdzą Osowiec a Wizną, znajdowały się lasy i moczary. Lasy te nosiły nazwę Kobielno a gajowym w tych lasach był p. Wojsław /imienia nie pamiętam/. Mieszkał on w gajówce wraz z żoną, matką i 2-letnią córeczką. Naprzeciwko terenów Kobielna, po drugiej stronie rzeki Biebrzy były wsie: Mocarze i Brzostowo, należące do gminy Jdwabne. Mostu łączącego Kobielno z miejscowościami leżącymi po drugiej stronie Biebrzy nie było.

2
W październiku 1939 roku, kiedy na tamte tereny wkroczyły wojska sowieckie, część wojskowych Polaków przebywała na terenie Kobielna. Nie wiem, czy to byli oficerowie, czy żołnierze. Pamiętam, że byli ^{to} wojskowi, prawdopodobnie pozostali przy życiu z walk, jakie się toczyły w "Czerwonym Borze" k/Łomży lub uciekinierzy z twierdzy Osowiec.

Pamiętam, że w zimie, na przełomie lat 1939 i 1940 gajowy Wojsław przyjeżdżał do mego ojca po tzw. "Składkę na chorą Matkę". Wtedy to dowiedziałam się, że w Kobielnem przebywa grupa wojskowych. Jak duża była ta grupa i czy brała udział w jakich "wypadach" - nie wiem.

2
Wiem, że około gajówki był stoczony bój między grupą wojskowych, przebywającą w Kobielnem a wojskami sowieckimi, stacjonującymi w twierdzy Osowiec. Nie pamiętam tylko czy to było zimą czy wiosną 1940 roku. Gajówka została wtedy spalona, żona Wojsława, która uciekała przez okno - zabita, sam gajowy Wojsław uciekł, matkę z małą córką wywieziono na Syberię. Ilu było poległych - nie wiem. Wiem, że około spalonej gajówki znajdowało się kilkanaście grobów. Za czasów okupacji niemieckiej stacjonowała tam jednostka AK.

W okresie: Sierpień 1944 r. - styczeń 1945 r. nad rzeką Biebrzą był front. Po stronie wschodniej rzeki znajdowali się Rosjanie, po stronie zachodniej - Niemcy. Teren Kobielna zryty został okopami i pociskami. Według opowiadań mego brata, który w latach sześćdziesiątych był na terenie Kobielna, nie ma śladu grobów i gajówki.

Gajowy Wojsław mieszka prawdopodobnie w Grajewie, woj. Łomża, ^{3/} jakiś powojenny gajowy /Dąbrowski?/ mieszka w Trzciannem, woj. Białystok. Ci ludzie mogli by udzielić trafniejszych i pewniejszych wiadomości.

1/ informacja nazwisko: Wojsławowa.

Wanda Burs

2) Mowa o polycerze z dnia 29. VI 1940r.

3) Gajony Antoni Wojstawicz zmarł w
1985r. zawnim udało mi się dotrzeć do niego.